

Aanvullende informatie over studeren met autisme

Uitgave: Autismenetwerk Fontys Hogescholen

(Auteur: drs. N. Schloen, studentendecaan. Met dank aan Kevin Ackermans en Jasper van Pagée)

AUTISME IN BEELD

Een inventariserend onderzoek onder studenten met een autismespectrumstoornis

Tussen eind 2009 en mei 2010 heeft het studentendecanaat een breed onderzoek uitgevoerd onder autistische studenten. Doel: het in kaart brengen van de studiesituatie van autistische studenten. In nauwe samenwerking met de stagiairs Kevin Ackermans, zelf autistisch en afstudeerder van de opleiding Pedagogiek en Jasper van Pagée, afstudeerder van de opleiding Culturele en Maatschappelijke Vorming, is een uitgebreide vragenlijst opgesteld en digitaal verspreid onder 80 autistische studenten. In de bijlage zijn alle resultaten overzichtelijk weergegeven. De respons bedroeg ruim 42%.

Voor een aantal hoofdonderwerpen werd direct aangesloten bij de ervaringen uit reeds eerder gepubliceerd (kleinschalig) onderzoek in het kader van Hoger Onderwijs Project Impuls 2004 (Boswijk e.a. 2007¹). Daarin stond het verbeteren van de studievoortgang voor enkele autistische studenten centraal door het wegnemen van belemmeringen op het gebied van studieorganisatie&studieplanning, leerstofverwerking&aantonen competenties en communicatie&samenwerking. In het onderzoek onder autistische studenten van Fontys Hogescholen zijn de volgende onderwerpen nog toegevoegd: hulpmiddelen, belastbaarheid en studiemaatje.

¹ Wetenschappelijk Tijdschrift voor Autisme, nummer 1, 2007.

Resultaten

Studieplanning

Uit het onderzoek blijkt dat een meerderheid (65%) van de ondervraagde studenten aangeeft in algemene zin zelfstandig te kunnen studeren. Gevraagd naar het maken en volgen van een eigen planning geeft vervolgens 'slechts' 36% van de studenten aan dat ook zelf te kunnen. De helft van de ondervraagde studenten is ontevreden over de eigen studieplanning en ruim een kwart (27%) van de studenten zegt ontevreden te zijn over de begeleiding bij de studieplanning. Als een training 'beter plannen' zou worden aangeboden, dan zou 56% van de studenten ook willen deelnemen. Studenten geven dus aan zelfstandig te kunnen studeren, maar het maken en (begeleid) volgen van hun studieplanning behoeft nog zeker verbetering.

Leerstofverwerking

Uit het onderzoek blijkt dat tweederde van de ondervraagde studenten voldoende tijd heeft om toetsen te maken en ruim de helft (56%) kan zich ook goed voorbereiden op toetsen. Over de begeleiding is 44% van de studenten tevreden, maar over de eigen studievoortgang is bijna de helft (47%) ontevreden. Studenten geven dus aan tevreden te zijn over hun leerstofverwerking, maar hun studievoortgang behoeft nog zeker verbetering.

Samenwerken

Uit het onderzoek blijkt dat 39% van de ondervraagde studenten aangeeft dat de opleiding te veel verwacht van hun vaardigheden op het gebied van samenwerken. Ongeveer een gelijk aantal studenten (41%) geeft juist aan dat zij dat niet zo ervaren. Op de verschillende aspecten van samenwerken zoals het bepalen van een werk-en taakverdeling, het bepalen van de eigen rol, het aangeven van eigen grenzen e.d. geeft ongeveer 40% van de studenten aan geen moeite te ondervinden. Dat blijkt verder ook uit hun algemene tevredenheid over hun vaardigheden m.b.t. samenwerken: ruim 40% is het daarmee eens. De score op het onderdeel mezelf verwoorden en uiten wijkt echter af van het geschetste beeld: de meerderheid (41%) geeft aan hierbij problemen te ondervinden. Als een training 'beter samenwerken' zou worden aangeboden, dan zou '65% van de studenten ook willen deelnemen. Studenten geven dus aan tevreden te zijn over hun vaardigheden op het gebied van samenwerken, maar hebben moeite zich te uiten.

Hulpmiddelen

Uit het onderzoek blijkt dat een meerderheid van de ondervraagde studenten gangbare hulpmiddelen als extra toetstijd (53%), prikkelarme ruimte voor stressreductie (44%) en prikkelarme toetsruimte (47%) als nuttig ervaren. Aan het mogen gebruiken van een eigen laptop tijdens toetsen of het beschikken over een vaste werkplek tijdens toetsen heeft ruim 50% geen behoefte. Opvallend is verder het gegeven dat bijna driekwart van de studenten aangeeft het gebruik van een eigen mp3-speler tijdens toetsen niet nodig te vinden. Met betrekking tot hun algemene tevredenheid over toegekende hulpmiddelen kan geconstateerd worden dat van opvallende verschillen geen sprake is: 30% is tevreden, 35% is ontevreden en 35% is 'neutraal'.

Belastbaarheid

Uit het onderzoek blijkt dat een meerderheid (41%) van de ondervraagde studenten zich niet overbelast voelt. Geconcentreerd lessen bijwonen blijkt voor 56% van de studenten niet tot problemen te leiden en ruim 60% heeft weinig moeite met de lengte studiedagen. Ook het studietempo is voor de helft van de studenten goed te volgen evenals langdurig en geconcentreerd aantekeningen maken. Studenten geven dus aan nauwelijks of geen problemen met hun belastbaarheid te ervaren.

Studiemaatje

Uit het onderzoek blijkt dat 44% van de ondervraagde studenten een studiemaatje bij het uitvoeren van opdrachten nuttig vindt. Aan een studiemaatje bij het voorbereiden van toetsen is echter opvallend minder behoefte: bij slechts 26% van de studenten. De bereidheid om zelf als studiemaatje hulp te bieden aan andere studenten wordt door 30% van de studenten bevestigd.

Studenten geven dus aan dat de behoefte aan een studiemaatje afhankelijk is van de specifieke hulpvraag (situatie).

Kwantitatieve gegevens

Over studieplanning

Ik kan een studieplanning maken en volgen		
helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#11	32%
neutraal	#7	21%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#5	15%
n=34		

Ik kan zelfstandig studeren		
helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#4	12%
neutraal	#7	21%
mee eens	#17	50%
helemaal mee eens	#5	15%
n=34		

Ik kan het studietempo volgen

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#9	26%
neutraal	#8	24%
mee eens	#10	29%
helemaal mee eens	#5	15%

n=34

Ik ben tevreden over mijn studieplanning

helemaal mee oneens	#3	9%
mee oneens	#14	41%
neutraal	#10	29%
mee eens	#4	12%
helemaal mee eens	#3	9%

n=34

Ik ben tevreden over de begeleiding, die ik krijg bij het volgen van mijn studieplanning

helemaal mee oneens	#3	9%
mee oneens	#6	18%
neutraal	#13	38%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#5	15%

n=34

Als een training studievaardigheden ('beter studeren' of 'beter plannen') wordt ontwikkeld voor studenten met autisme, dan wil ik deelnemen aan de training.

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#2	6%
neutraal	#9	26%
mee eens	#14	41%
helemaal mee eens	#5	15%

n=34

Over leerstofverwerking

Ik kan de manier, waarop de lesstof wordt aangeboden, goed volgen		
helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#4	12%
neutraal	#12	35%
mee eens	#9	26%
helemaal mee eens	#7	21%
n=34		

Ik kan de opdrachten vertalen naar een pop/pap		
helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#5	15%
neutraal	#21	62%
mee eens	#4	12%
helemaal mee eens	#0	0%
n=34		

Ik heb voldoende tijd om een toets te maken		
helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#3	9%
mee eens	#15	44%
helemaal mee eens	#8	24%
n=34		

Ik kan toetsen goed voorbereiden		
helemaal mee oneens	#0	0%
mee oneens	#3	9%
neutraal	#12	35%
mee eens	#13	38%
helemaal mee eens	#6	18%
n=34		

Ik weet bij opdrachten wat van mij wordt verwacht

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#9	26%
neutraal	#12	35%
mee eens	#9	26%
helemaal mee eens	#2	6%

n=34

Ik ben tevreden over mijn studievoortgang

helemaal mee oneens	#7	21%
mee oneens	#9	26%
neutraal	#5	15%
mee eens	#8	24%
helemaal mee eens	#5	15%

n=34

Ik kan mijn assessments goed voorbereiden

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#6	18%
neutraal	#17	50%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#2	6%

n=34

Ik ben tevreden over de begeleiding, die ik krijg bij mijn studievoortgang

helemaal mee oneens	#3	9%
mee oneens	#5	15%
neutraal	#11	32%
mee eens	#12	35%
helemaal mee eens	#3	9%

n=34

Over samenwerken

Ik heb het gevoel dat de opleiding te veel van mij verwacht op het gebied van samenwerken binnen werkgroepen

helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#13	38%
neutraal	#7	21%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#6	18%
n=34		

Ik kan mijn grenzen aangeven

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#9	26%
mee eens	#10	29%
helemaal mee eens	#4	12%
n=34		

Ik kan goed samenwerken op het gebied van: Werk- en taakverdeling

helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#5	15%
neutraal	#13	38%
mee eens	#10	29%
helemaal mee eens	#5	15%
n=34		

Ik kan goed samenwerken op het gebied van: Het bepalen van mijn eigen rol

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#8	24%
neutraal	#10	29%
mee eens	#11	32%
helemaal mee eens	#3	9%
n=34		

Ik kan goed samenwerken op het gebied van: Weten wat/wanneer van mij wordt verwacht

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#11	32%
mee eens	#8	24%
helemaal mee eens	#4	12%

n=34

Ik kan goed samenwerken op het gebied van: Mijzelf verwoorden, mijzelf uiten

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#12	35%
neutraal	#8	24%
mee eens	#8	24%
helemaal mee eens	#4	12%

n=34

Ik ben tevreden over mijn vaardigheden m.b.t. samenwerken

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#4	12%
neutraal	#12	35%
mee eens	#13	38%
helemaal mee eens	#1	3%

n=34

Als een training 'beter samenwerken' wordt ontwikkeld voor autistische studenten, dan wil ik deelnemen aan die training

helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#3	9%
neutraal	#8	24%
mee eens	#18	53%
helemaal mee eens	#4	12%

n=34

Over hulpmiddelen

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Het gebruik van een laptop tijdens toetsen

helemaal mee oneens	#11	32%
mee oneens	#8	24%
neutraal	#7	21%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#1	3%

n=34

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Extra tijd bij toetsen

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#8	24%
neutraal	#4	12%
mee eens	#8	24%
helemaal mee eens	#10	29%

n=34

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Een prikkelarme ruimte om te ontstressen of voor een time-out

helemaal mee oneens	#5	15%
mee oneens	#5	15%
neutraal	#9	26%
mee eens	#11	32%
helemaal mee eens	#4	12%

n=34

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Een prikkelarme toetsruimte

helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#10	29%
neutraal	#4	12%
mee eens	#11	32%
helemaal mee eens	#5	15%
n=34		

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Het gebruik van een mp3-speler tijdens toetsen

helemaal mee oneens	#14	41%
mee oneens	#11	32%
neutraal	#4	12%
mee eens	#3	9%
helemaal mee eens	#2	6%
n=34		

Naast de toegestane hulpmiddelen tijdens mijn studie, heb ik behoefte aan: Het gebruik van een vaste plaats in het lokaal tijdens lessen en toetsen

helemaal mee oneens	#9	26%
mee oneens	#10	29%
neutraal	#9	26%
mee eens	#5	15%
helemaal mee eens	#1	3%
n=34		

Ik ben tevreden over de toegekende aanpassingen

helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#8	24%
neutraal	#12	35%
mee eens	#9	26%
helemaal mee eens	#3	9%
n=34		

Over belastbaarheid

Ik heb het gevoel dat de opleiding mij zwaar belast met lesstof		
helemaal mee oneens	#5	15%
mee oneens	#9	26%
neutraal	#11	32%
mee eens	#7	21%
helemaal mee eens	#2	6%
n=34		

Ik kan geconcentreerd blijven tijdens de lessen		
helemaal mee oneens	#1	3%
mee oneens	#9	26%
neutraal	#5	15%
mee eens	#15	44%
helemaal mee eens	#4	12%
n=34		

Ik kan de lengte van de lesdagen aan		
helemaal mee oneens	#2	6%
mee oneens	#3	9%
neutraal	#8	24%
mee eens	#15	44%
helemaal mee eens	#6	18%
n=34		

Ik kan het studietempo volgen		
helemaal mee oneens	#0	0%
mee oneens	#10	30%
neutraal	#6	18%
mee eens	#12	36%
helemaal mee eens	#5	15%
n=33		

Ik kan langdurig en geconcentreerd schrijven		
helemaal mee oneens	#4	12%
mee oneens	#4	12%
neutraal	#9	26%
mee eens	#10	29%
helemaal mee eens	#7	21%
n=34		

Over studiematje

Ik heb behoefte aan een studiematje: Bij het voorbereiden en maken van opdrachten		
helemaal mee oneens	#6	18%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#6	18%
mee eens	#13	38%
helemaal mee eens	#2	6%
n=34		

Ik heb behoefte aan een studiematje: Bij het voorbereiden van toetsen		
helemaal mee oneens	#9	26%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#9	26%
mee eens	#9	26%
helemaal mee eens	#0	0%
n=34		

Ik heb behoefte aan een studiematje: Bij vragen over de opleiding		
helemaal mee oneens	#6	18%
mee oneens	#6	18%
neutraal	#9	26%
mee eens	#11	32%
helemaal mee eens	#2	6%
n=34		

Ik ben bereid zelf als studiemaatje hulp te bieden aan andere studenten		
helemaal mee oneens	#8	24%
mee oneens	#7	21%
neutraal	#9	26%
mee eens	#8	24%
helemaal mee eens	#2	6%
n=34		

